

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Van Hall Larenstein
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 1528
8901 BV LEEUWARDEN
[REDACTED]

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[REDACTED]

Onze referentie
32514377

Bijlagen
1

Datum 26 april 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid Duurzame Gebiedstransities Van Hall
Larenstein

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met de brief van 14 februari 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 14 februari 2022, hebt u mij het
voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Duurzame Gebiedstransities
als bekostigde opleiding te verzorgen in Velp.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 april 2022, kenmerk 2022/010, positief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te
stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Duurzame
Gebiedstransities als bekostigde opleiding te verzorgen te Velp.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de
WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet
aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere
motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de
opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd
in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de
NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe
opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo
spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te

dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
32514377

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf, namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Van Hall Larenstein Voltijd hbo master Duurzame Gebiedstransities Velp	2022/010	12/04/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 14/02/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool Van Hall Larenstein om de hbo master Duurzame Gebiedstransities als bekostigde opleiding te verzorgen te Velp (brief van 14/02/2022 met kenmerk O&O/2022-159). Het betreft een herhaalde aanvraag. Op 21/06/2021 heeft Hogeschool Van Hall Larenstein een aanvraag ingediend voor bekostiging van de hbo master Duurzame Gebiedstransities. Op 12/07/2021 heeft de CDHO negatief geadviseerd (kenmerk 2021/056). De minister van OCW heeft op 25/08/2021 een negatief besluit genomen over deze aanvraag.

De onderhavige aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft omwille van de zorgvuldige besluitvorming op 31/03/2022 de beslistermijn verlengd tot 25/04/2022.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Van Hall Larenstein om de hbo master Duurzame Gebiedstransities als bekostigde opleiding te Velp te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Duurzame Gebiedstransities in Velp vestigen. Het gaat om een

Nederlandstalige hbo master die de aanvrager in het Croho onderdeel Landbouw en Natuurlijke Omgeving wil laten opnemen. De voorgenomen opleiding omvat 60 studiepunten en de aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden.

De opleiding richt zich inhoudelijk op gebiedstransities met een focus op het landelijk gebied. Studenten worden bewust gemaakt van (gebieds)transitievraagstukken met betrekking tot de leefomgeving die raken aan duurzaamheid, global goals en inclusiviteit. De opleiding besteedt aandacht aan inhoudelijke kennis van de groen-blauwe leefomgeving, maar bevat ook sociologische, economische, sociaal-psychische, culturele en juridische componenten. De opleiding is toegankelijk voor afgestudeerden van hbo bacheloropleidingen die worden aangeboden door de aanvrager en voor afgestudeerden van verwante hbo bacheloropleidingen. De aanvrager geeft niet specifiek aan welke hbo bacheloropleidingen verwant worden geacht. Afgestudeerden van de opleiding hebben volgens de aanvrager toegang tot functies zoals gebiedsontwikkelaar, omgevingsmanager, beleidsmedewerker landelijk gebied en adviseur energietransitie.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo master Duurzame Gebiedstransities aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

De aanvrager onderbouwt de arbeidsmarktbehoefte aan de hand van een groot aantal bronnen. De commissie betreft de volgende bronnen in de onderstaande beoordeling: de prognoses voor opleidingstypen, beroepsgroepen en regionale opleidingssubsectoren en de Kerncijfers Schoolverlaters zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarkt/informatie/dashboards/spanningsindicator), het dashboard Online Vacatures van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarkt/informatie/dashboards/online-vacatures), de Vacaturegraad naar Bedrijfstak van het CBS (www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-arbeidsmarkt/vacatures/vacaturegraad-naar-bedrijfstak), het rapport 'Regio in Beeld: Midden-Gelderland' van het UWV (2021), de 'Personeelsmonitor Gemeenten 2020' van A&O Fonds Gemeenten (2021), het rapport 'Kansrijke beroepen' van het UWV (2021), het rapport 'Kansrijke beroepen: Midden-Gelderland' van het UWV (2021), het factsheet 'Overheid: Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2020), het rapport 'Verkenning werkgelegenheidseffecten van klimaatmaatregelen' van TNO (2019), de website van Team Stadszaken (stadszaken.nl/energietransitie/25/energietransitie-en-werkgelegenheid), het rapport 'Energietransitie en Werkgelegenheid: Kansen voor een duurzame toekomst' van de SER (2018), de notitie 'Wonen na de verkiezingen: Het woningtekort wordt in de regio opgelost' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2021), het artikel 'Brandbrief naar te formeren kabinet om zorgen over de energietransitie' van Over Morgen (6 december 2021), de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl), het artikel 'Populair op de arbeidsmarkt: de meest kansrijke banen van 2021' van Randstad (16 februari 2021) en het arbeidsmarktonderzoek 'Marktpotentieel master Duurzame Gebiedstransities: Hogeschool Van Hall Larenstein' dat deels door Lexnova in opdracht van de aanvrager en deels door de aanvrager zelf is uitgevoerd (2021).

De aanvrager beschouwt het opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur dat is opgenomen in het AIS van het ROA verwant aan de voorgenomen opleiding. De aanvrager acht het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen enigszins relevant vanwege het uitstroomprofiel van de beoogde opleiding. De commissie neemt het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen niet mee in de onderstaande overweging omdat hier geen verwante opleidingen in zijn opgenomen.

De commissie acht het opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur het

meest relevant omdat hierin de sterk verwante wo masteropleidingen Environmental and Infrastructure Planning en Landscape Architecture and Planning zijn opgenomen. De commissie merkt echter ook op dat dit opleidingstype veel opleidingen bevat met een sterk technische component, zoals de wo masteropleidingen Civil Engineering, Spatial Engineering en Construction Management en Engineering in dit opleidingstype zijn opgenomen. De voorgenomen opleiding kent daarentegen geen sterke technische component. Om deze reden is de commissie van mening dat de prognoses voor dit opleidingstype slechts enigszins relevant kunnen worden geacht voor de voorgenomen opleiding. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal	jaarlijks	
		% 6 jr.	%		
> > Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	2000	4	0.6	gemiddeld
> > Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte vervangingsvraag tot 2026	13500	26	3.9	hoog
> > Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte baanopeningen tot 2026	15500	30	4.4	hoog
> > Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026	10200	20	3	gemiddeld
> > Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.93			groot
> > Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.93			goed

Bron: ROA AIS

De commissie merkt op dat de door de commissie als sterk verwant beschouwde masteropleiding Urban Environmental Management in het opleidingstype master landbouw, biologie en biochemische technologie is opgenomen. De commissie neemt de prognoses van dit opleidingstype echter niet mee in de onderstaande overweging omdat er slechts één opleiding met een sterk verwante specialisatie in dit opleidingstype is opgenomen, naast een groot aantal niet verwante opleidingen.

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen managers zakelijke en administratieve dienstverlening en beleidsadviseurs. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht de beroepsgroep beleidsadviseurs relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding het beroep van beleidsadviseur kunnen uitoefenen. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	3300	4	0.7	hoog
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026	11300	15	2.3	gemiddeld
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026	14600	19	2.9	gemiddeld
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.871			groot

Bron: ROA AIS

De commissie acht daarnaast de beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening enigszins relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een deel van de beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen, zoals managers beleid en planning. De commissie merkt echter op dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet in aanmerking komen voor veel beroepen die in deze beroepsgroep zijn opgenomen, zoals financieel managers en managers personeel en organisatie. Om deze reden kunnen de prognoses slechts ten dele als relevant beschouwd. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	2400	3	0.6	gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte vervangingsvraag tot 2026	11800	17	2.6	gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	verwachte baanopeningen tot 2026	14100	20	3.1	gemiddeld
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.906			enige

Bron: ROA AIS

De aanvrager merkt op dat het AIS van het ROA geen regionale prognoses bevat voor de opleidingstypen en beroepsgroepen. Om deze reden beroept de aanvrager zich op de regionale prognoses voor de opleidingssubsectoren. Het opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur is opgenomen in de opleidingscategorie master techniek en ict. Voor de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland worden de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden in deze opleidingssubsector als 'goed' getypeerd. De commissie constateert dat de opleidingssubsector zeer breed is en een groot aantal niet verwante opleidingen met een technische of ICT focus omvat waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet voor in aanmerking komen. Om deze reden kent de commissie geen gewicht toe aan deze prognose.

Ten slotte verwijst de aanvrager naar de kerncijfers schoolverlaters zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA (die gebaseerd zijn op onderzoek uit 2020). Hieruit blijkt dat 100% van de afgestudeerden van het opleidingstype bouwkunde, civiele techniek en architectuur tevreden is

over de opleiding in het algemeen. 89% acht de opleiding een goede basis om te starten op de arbeidsmarkt en 96% vindt de opleiding voldoende of goed aansluiten op hun huidige functie. Tevens blijkt 0% van hen werkloos te zijn en zijn de schoolverlaters gemiddeld 0,3 maanden werkloos tot hun eerste baan, heeft 68% een baan op eigen opleidingsniveau en heeft 79% een functie binnen de eigen of verwante opleidingsrichting.

De commissie heeft hiervoor reeds opgemerkt dat het opleidingstype bouwkunde, civiele techniek en architectuur slechts ten dele relevant kan worden beschouwd en stelt vast dat dit ook de representativiteit van de kerncijfers schoolverlaters van dit opleidingstype beïnvloedt. De commissie constateert daarom dat de gegevens een licht positieve indicatie geven van de arbeidsmarktperspectieven van afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor het opleidingstype en de beroepsgroepen die (enigszins) relevant zijn voor de onderhavige opleiding een redelijk positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Duurzame Gebiedstransities.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de Spanningsindicator van het UWV (<https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>) en benoemt hieruit de arbeidsmarktkrapte voor de voornoemde beroepsgroepen managers zakelijke en administratieve dienstverlening en beleidsadviseurs. De aanvrager vermeldt de spanning voor deze beroepsgroepen van zes recente kwartalen, zowel landelijk als voor de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland. De commissie merkt op dat er inmiddels ook gegevens beschikbaar zijn voor het laatste kwartaal van 2021 en neemt deze mee in deze overweging.

Landelijk is de spanning voor de beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening in het laatste kwartaal van 2020 als ruim, in de eerste drie kwartalen van 2021 als gemiddeld en het laatste kwartaal van 2021 als krap getypeerd. De spanning voor de beroepsgroep beleidsadviseurs is in het laatste kwartaal van 2020 en de eerste drie kwartalen van 2021 als krap en het laatste kwartaal van 2021 als zeer krap getypeerd.

In de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland is de spanning voor de beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening in het laatste kwartaal van 2020 als ruim en in het geheel van 2021 als gemiddeld getypeerd. De spanning voor de beroepsgroep beleidsadviseurs is in deze arbeidsmarktregio in het laatste kwartaal van 2020 en het eerste en derde kwartaal van 2021 als krap en het tweede en vierde kwartaal van 2021 als zeer krap getypeerd.

De commissie constateert dat zowel landelijk als regionaal de spanning voor beleidsadviseurs overwegend als krap wordt getypeerd. De minder relevant geachte beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening heeft minder grote spanningen op zowel landelijke schaal als in de regio.

De aanvrager kijkt vervolgens naar gegevens uit het dashboard Online Vacatures van het UWV (www.werk.nl), waar het aantal openstaande online vacatures op enig moment wordt weergegeven. De aanvrager toont de gegevens uit november 2020 en november 2021 voor de voornoemde beroepsgroepen managers zakelijke en administratieve dienstverlening en beleidsadviseurs om aan te geven dat het aantal landelijke vacatures voor beide beroepsgroepen is toegenomen tussen deze twee meetmomenten. De commissie kan de gegevens van november 2020 niet herleiden tot de bron en vergelijkt daarom de gegevens van november 2021 met de meest recente gegevens die beschikbaar zijn uit februari 2022. Verder kan de commissie de gegevens voor specifieke functies die de aanvrager aanhaalt niet herleiden tot de bron. De commissie laat deze buiten beschouwing.

Voor de beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening is het aantal openstaande vacatures van 1722 in november 2021 opgelopen tot 1918 in februari 2022. Voor de beroepsgroep beleidsadviseurs is het aantal openstaande vacatures van 654 in november 2021 afgenomen tot 583 vacatures in februari 2022. De aanvrager stelt dat er ook een toename zichtbaar is in de regio Midden-Gelderland. De commissie constateert dat het aantal openstaande vacatures voor de beroepsgroep managers zakelijke en administratieve dienstverlening is gestegen

van 49 in november 2021 tot 57 in februari 2022 en dat het aantal openstaande vacatures voor de beroepsgroep beleidsadviseurs met 16 in november 2021 en 18 in februari 2022 ongeveer gelijk is gebleven.

De commissie constateert dat deze bron een licht positief beeld geeft van de arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de Vacaturegraad naar Bedrijfstak van het CBS (www.cbs.nl) en kijkt hier naar het aantal openstaande vacatures per 1000 banen in de sector openbaar bestuur en overheidsdiensten en de sector specialistische zakelijke diensten, die volgens de aanvrager door het ROA als de belangrijkste bedrijfssectoren binnen het opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur worden gezien. De aanvrager geeft aan dat het aantal vacatures in deze sectoren tussen het begin van 2020 en het derde kwartaal van 2021 sterk is gestegen. De commissie constateert dat er een sterke daling zichtbaar is van het aantal vacatures in het algemeen tussen het vierde kwartaal van 2019 en het eerste kwartaal van 2020, die toe kan worden geschreven aan de coronacrisis. De commissie merkt ook een duidelijke fase van herstel op vanaf 2021. De commissie kijkt hier naar de gegevens van het laatste kwartaal van 2019 en de meest recente gegevens, zijnde die van het laatste kwartaal van 2021.

De commissie merkt ten eerste op dat de vacaturegraad in alle economische activiteiten in Nederland in het laatste kwartaal van 2019 31 en in het laatste kwartaal van 2021 43 was. Voor de sector openbaar bestuur en overheidsdiensten was de vacaturegraad 31 in het laatste kwartaal van 2019 en 33 in het laatste kwartaal van 2021. Voor de sector specialistische zakelijke diensten was de vacaturegraad 44 in het laatste kwartaal van 2019 en 59 in het laatste kwartaal van 2021. De commissie constateert dat de vacaturegraad voor beide sectoren hoog is en dat deze voor de sector specialistische zakelijke diensten bovendien sterk is gestegen.

Het rapport 'Regio in Beeld: Midden-Gelderland' van het UWV (2021, p. 4; 22-23) wordt door de aanvrager aangehaald om te stellen dat er halverwege 2021 meer vacatures en minder werkzoekenden zijn, waarmee de krapte groter is dan voor de coronacrisis. Het rapport laat verder zien dat het aantal banen in de sectoren openbaar bestuur en specialistisch zakelijke diensten tijdens de coronacrisis is toegenomen. De spanning voor de beroepsklasse openbaar bestuur is in het rapport in het tweede kwartaal van 2021 als krap getypeerd. De aanvrager geeft ook aan dat volgens het rapport een grote uitstroom van werknemers wordt verwacht, omdat 14% van de werknemers in de beroepsklasse openbaar bestuur 60 of ouder is en in de nabije toekomst met pensioen zal gaan. De commissie constateert dat deze bron blijk geeft van een regionale behoefte aan werknemers in sectoren waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding werkzaam in kunnen zijn.

De aanvrager bespreekt vervolgens de behoefte aan werknemers in de functiegebieden ruimtelijke ordening/milieu en bouwkunde/civiele techniek binnen gemeenten en de overheidssector in den brede. De aanvrager haalt hiervoor allereerst de 'Personeelsmonitor Gemeenten 2020' van A&O Fonds Gemeenten (2021, p. 4; 24; 33) aan, die grotendeels gebaseerd is op een enquête onder 206 gemeentes in Nederland. Uit de monitor blijkt dat gemeenten met name moeite hebben met het vinden van kandidaten voor functies in de functiegebieden ruimtelijke ordening/milieu en bouwkunde/civiele techniek. Verder wordt aangegeven dat in de komende drie jaar de meeste groei wordt verwacht in het functiegebied ruimtelijke ordening/milieu. Dit functiegebied staat ook op de eerste plek in de top 5 van 'functiegebieden met het hoogste aandeel moeilijk vervulbare vacatures' en de top 5 van 'functiegebieden waarin een tekort gemeenten belemmert in het uitvoeren van de activiteiten'.

De aanvrager refereert vervolgens naar het rapport 'Kansrijke beroepen' van het UWV (2021), waaruit blijkt dat bij de sector overheid op hoger/wetenschappelijk beroepsniveau de beroepen beleidsmedewerkers (inclusief managers) milieu, beleidsmedewerkers (inclusief managers) ruimtelijke ordening/planologie en stedenbouwkundig ontwerpers, adviseurs en (verkeers)planologen als kansrijk worden beschouwd. Het rapport 'Kansrijke beroepen: Midden-Gelderland' van het UWV (2021) vermeldt dat ook in de arbeidsmarktregio het beroep

beleidsmedewerkers ruimtelijke ordening/planologie als kansrijk wordt aangemerkt. Ook het factsheet 'Overheid: Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2020, p. 5) vermeldt dat er binnen gemeenten een grote vraag is naar onder meer stedenbouwkundigen en beleidsmedewerkers ruimtelijke ordening en milieu en vacatures binnen het gebied ruimtelijke ordening/milieu moeilijk vervulbaar zijn. Het factsheet spreekt ook de verwachting uit dat de nieuwe Omgevingswet voor extra werk kan zorgen bij gemeenten. De commissie constateert dat deze bronnen blijken te geven van een arbeidsmarktbehoefte aan werknemers met het profiel van afgestudeerden van de voorgenomen opleiding binnen gemeenten en andere onderdelen van de overheid.

De aanvrager bespreekt ook de invloed die de energietransitie en het klimaatakkoord hebben op de werkgelegenheid. Hiervoor verwijst de aanvrager eerst naar het rapport 'Verkenning werkgelegenheidseffecten van klimaatmaatregelen' van de TNO (2019, p. 3). Dit rapport kijkt naar de potentiële vraag naar arbeid door fysieke klimaatmaatregelen. De toegenomen vraag is in dit rapport in 2030 geraamd op 39.000 tot 72.000 voltijdsequivalenten. Op basis van de website van Team Stadszaken (stadszaken.nl) stelt de aanvrager dat de nieuwe werkgelegenheid zich voornamelijk voordoet op het gebied van projectmanagement en in de technische sector. Ook het rapport 'Energietransitie en Werkgelegenheid: Kansen voor een duurzame toekomst' van de SER (2018, p. 32) geeft aan dat de energietransitie voor nieuwe banen zorgt en dat hoger opgeleiden hierbij nodig zijn voor ontwerpende en adviserende taken. De notitie 'Wonen na de verkiezingen: Het woningtekort wordt in de regio opgelost' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2021, p. 4) vermeldt ook dat er vakmensen nodig zijn in de bouwsector met kennis van de energietransitie. Dit tekort wordt ook genoemd in het artikel 'Brandbrief naar te formeren kabinet om zorgen over de energietransitie' van Over Morgen (6 december 2021).

De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding als projectmanager en adviseur kunnen werken gelet op hun kennis over de energietransitie. Om deze reden concludeert de commissie dat deze bronnen blijken te geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst verder naar de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl). De aanvrager noemt hieruit vier beroepen waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voor in aanmerking zouden kunnen komen, zijnde beleidsmedewerker, procesmanager, beleidsmedewerker ruimtelijke ordening en projectontwikkelaar. De commissie merkt op dat het beroep beleidsmedewerker ruimtelijke ordening in de bron enkel op wo-niveau is geclassificeerd, maar acht het redelijk om te stellen dat de afgestudeerden van de voorgenomen hbo masteropleiding ook in aanmerking zouden kunnen komen voor deze functie. De baankansen van deze beroepen worden als 'goed' en 'zeer goed' getypeerd. De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor deze beroepen met een goede tot zeer goede baankans (procesmanager, beleidsmedewerker ruimtelijke ordening en projectontwikkelaar).

Het artikel 'Populair op de arbeidsmarkt: de meest kansrijke banen van 2021' van Randstad (16 februari 2021) biedt inzicht in de meest kansrijke banen volgens Randstad. In het vakgebied openbaar bestuur, rechtspraak en veiligheid worden in de top van meest kansrijke beroepen op plaats 2 projectleider gebiedsontwikkeling en op plaats 3 beleidsadviseur (ruimtelijke ontwikkeling en jeugd) genoemd. De commissie constateert dat deze bron blijken te geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie beoordeelt ten slotte het door de aanvrager aangehaalde arbeidsmarktonderzoek 'Marktpotentieel master Duurzame Gebiedstransities: Hogeschool van Hall Larenstein' dat door Lexnova is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2021). Dit onderzoek is opgedeeld in een kwantitatief en een kwalitatief deel, die in verschillende deelrapportages zijn gepresenteerd door Lexnova.

De aanvrager refereert allereerst naar het kwantitatieve deel van het arbeidsmarktonderzoek. Het kwantitatieve onderzoek in de vorm van een online enquête combineert gegevens van een eerder onderzoek dat de aanvrager zelf in maart 2021 onder 29 werkgevers heeft uitgevoerd met een

aanvullend onderzoek dat Lexnova in november en december 2021 heeft uitgevoerd en waarbij 52 werkgevers zijn betrokken. Lexnova heeft hierbij de vragenlijst die de aanvrager in het eerste onderzoek heeft gebruikt overgenomen en aangevuld. De aanvrager geeft aan dat na het samenvoegen van de onderzoeken de resultaten zijn ontdebeld. De participanten in het hieronder besproken kwalitatieve onderzoek zijn ook niet betrokken geweest in het kwantitatieve onderzoek. Het onderzoek omvat een respons van 81 werkgevers. De commissie merkt op dat de meerderheid van de vragen in het rapport slechts door 52 respondenten is beantwoord, waarvan de aanvrager aangeeft dat deze de groep werkgevers betreft die in het vervolgonderzoek van Lexnova zijn benaderd. De respondenten zijn allemaal werkzaam voor organisaties die in Nederland zijn gevestigd. De 81 respondenten zijn overwegend werkzaam bij een adviesbureau (37%), bij de overheid als gebiedsbeheerder (22%), als ontwikkelaars van een gebied (20%) en bij de overheid als projectbureau (12%). De organisaties verschillen sterk in grootte, maar de meeste respondenten werken voor bedrijven van 100-199 medewerkers (20%), 200-499 medewerkers (21%) of meer dan 500 medewerkers (20%). 4% van de respondenten geeft aan zzp'er te zijn. Van de subgroep van 52 respondenten geeft 92% aan (enigszins) een rol te spelen bij het aannemen van nieuw personeel.

Van de subgroep van 52 respondenten geeft 100% aan de voorgenomen opleiding (zeer) aansprekend te vinden en 67% is het (geheel) eens met de stelling dat er in hun werkveld een behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De subgroep van 52 respondenten is gevraagd of zij in de komende twee jaar binnen hun organisatie behoefte hebben aan nieuwe medewerkers met een afgeronde master Duurzame Gebiedstransities. 8 van de respondenten (15%) verwacht zeker en 26 van de respondenten (54%) verwacht waarschijnlijk een dergelijke behoefte te zullen hebben. Deze respondenten zien een behoefte van minimaal 44 en maximaal 100 nieuwe medewerkers in de komende twee jaar. De 8 respondenten die zeker een behoefte hebben aan afgestudeerden verwachten een behoefte van in totaal minimaal 17 en maximaal 40 medewerkers in de komende twee jaar. Verder geeft het rapport aan dat in het onderzoek dat door de aanvrager is uitgevoerd ook is gevraagd hoeveel afgestudeerden van de voorgenomen opleiding de respondenten zouden willen aannemen. Van de 29 respondenten in dit deel van het onderzoek hebben 25 (86%) aangegeven 55 tot 77 werknemers te willen aannemen op de korte termijn (1-2 jaar).

De subgroep van 52 respondenten is tevens gevraagd of zij denken binnen drie tot vijf jaar een behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers binnen de eigen organisatie die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd. 9 van de respondenten (17%) verwacht zeker en 34 van de respondenten (65%) verwacht waarschijnlijk een dergelijke behoefte te zullen hebben. Deze respondenten zien een behoefte van minimaal 69 en maximaal 145 nieuwe medewerkers binnen drie tot vijf jaar. De 9 respondenten die zeker een behoefte hebben aan afgestudeerden verwachten een behoefte van in totaal minimaal 31 en maximaal 66 medewerkers binnen drie tot vijf jaar. Ook geeft het rapport aan dat in het onderzoek dat door de aanvrager is uitgevoerd is gevraagd hoeveel afgestudeerden van de voorgenomen opleiding de respondenten zouden willen aannemen. Van de 29 respondenten in dit deel van het onderzoek hebben 26 (90%) aangegeven 84 tot 137 werknemers te willen aannemen op de middellange termijn (3-5 jaar).

De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek valide en ten dele navolgbaar omdat de namen van de meeste bedrijven waar respondenten voor werken en de vragenlijst in het onderzoek zijn opgenomen. De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek daarnaast representatief. De navolgbaarheid wordt in de ogen van de commissie beperkt door het samenvoegen van de twee onderzoeken zonder dat duidelijk is gemaakt welke respondent aan welk onderzoek heeft deelgenomen en de vraagstelling niet zonder meer aan elkaar gekoppeld kan worden, hetgeen ertoe leidt dat de commissie enige terughoudendheid betracht bij het toekennen van gewicht aan de resultaten.

De commissie constateert dat de resultaten van dit onderzoek aannemelijk maken dat er een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding bestaat.

Ten slotte verwijst de aanvrager naar het kwalitatieve deel van het arbeidsmarktonderzoek van Lexnova. Dit onderzoek is gebaseerd op twaalf diepte-interviews die in november 2021 zijn

uitgevoerd. Het onderzoeksrapport bevat een overzicht van de functies van de respondenten en de bedrijven waar zij voor werken. De gespreksleidraad voor de interviews is aan het dossier toegevoegd.

De geïnterviewden zijn positief over het opleidingsprofiel van de voorgenomen opleiding en vinden dat de opleiding goed aansluit op ontwikkelingen rondom gebiedsontwikkeling. Ook sluit de opleiding aan op de gewenste competenties in het werkveld. Het beroepsprofiel wordt gewaardeerd omdat afgestudeerden worden opgeleid tot professionals die projecten en opgaven binnen het domein van de gebiedsontwikkeling met een integrale blik kunnen benaderen en die experts uit verschillende vakgebieden aan elkaar kunnen verbinden.

De arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden worden door de geïnterviewden (zeer) kansrijk geacht omdat de opleiding goed aansluit bij de behoeften van de arbeidsmarkt. De respondenten is gevraagd hoeveel afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zij zouden willen aannemen. Acht van de twaalf respondenten hebben hierbij aangegeven zeker afgestudeerden te willen aannemen en twee van de respondenten hebben aangegeven dat dit een mogelijkheid zou zijn. Drie respondenten geven een inschatting per jaar die resulteert in 10 tot 16 vacatures per jaar. Twee andere respondenten geven een schatting van in het totaal 9 à 10 vacatures in de komende twee tot vijf jaar. Eén respondent spreekt over 4 mogelijke vacatures in de nabije toekomst. De resterende vier respondenten geven geen concrete schattingen maar spreken wel over arbeidsmarktkansen en vergelijkbare vacatures die zij in de afgelopen tijd hebben vervuld. De commissie acht het onderzoek valide en navolgbaar en is van mening dat het onderzoek voldoende representatief om tot uitspraken over de regionale behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding te komen. Om deze reden concludeert de commissie dat de interviews blijk geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert dat de aanvrager op grond van het bovenstaande reeds heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Duurzame Gebiedstransities.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van een groot aantal bronnen. De commissie behandelt de volgende bronnen in de onderstaande beoordeling: het rapport 'Professionele Masters: Uitgangspunten verdere uitbouw aanbod professionele masters' van de Vereniging Hogescholen (2016), het 'Sectorakkoord hoger beroepsonderwijs 2018' van de Vereniging Hogescholen en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2018), de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen: Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019), het Klimaatakkoord (2019) van het Nederlandse kabinet, de website van het Gelders Energieakkoord (www.geldersenergieakkoord.nl), de Nationale Omgevingsvisie (ontwerpnovi.mett.nl) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het rapport 'Grote opgaven in een beperkte ruimte. Ruimtelijke keuzes voor een toekomstbestendige leefomgeving' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2021), de website van de Transitie-monitor (www.detransitiemotor.nl), de website van de Provincie Gelderland (www.gelderland.nl/themas/wonen-en-leven/samen-leven-in-gelderland/gezond-en-veilig-wonen-in-gelderland), het Briefadvies 'Groen uit de crisis' van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2020), de brief 'Kabinetsreactie Rli Briefadvies 'Groen uit de crisis' van de minister van Infrastructuur en Waterstaat (18 maart 2021), het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet Rutte IV (2021), de website van de Nationale Omgevingsvisie (www.denationaleomgevingsvisie.nl/over+de+novi/novi+en+de+omgevingswet/default.aspx), het rapport 'Het Nieuwste Waterschap: Van A naar B, via B' van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (2020) en het e-magazine 'Gaaf Gelderland: Omgevingsvisie' van de Provincie Gelderland (2021).

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte allereerst op basis van het rapport 'Professionele Masters: Uitgangspunten verdere uitbouw aanbod professionele masters' van de

Vereniging Hogescholen (2016), waarin de hogescholen hebben aangekondigd het aantal hbo masteropleidingen stevig uit te willen breiden. In het 'Sectorakkoord hoger beroepsonderwijs 2018' van de Vereniging Hogescholen en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2018, p. 7) wordt aangehaald omdat hierin in lijn met het voornoemde rapport is afgesproken dat de hogescholen het masteraanbod zullen uitbouwen. Ook de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen: Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019, p. 19) benoemt het belang van de doorontwikkeling van het hoger beroepsonderwijs en de uitbreiding van het hbo masteraanbod. De commissie stelt vast dat de beoogde hbo masteropleiding in algemene zin aansluit op deze maatschappelijke behoefte aan uitbreiding van het hbo masteraanbod.

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte verder op basis van verschillende vormen van transitie in de ruimtelijke omgeving, waarbij de aanvrager samenvattend concludeert dat de voorgenomen opleiding aansluit op deze transitiedoelstellingen omdat afgestudeerden een bijdrage kunnen leveren aan het integraal faciliteren van deze doelstellingen en dat zij in staat zijn verschillende stakeholders kunnen betrekken. De commissie beoordeelt hieronder bij elke vorm van transitie of voldoende duidelijk is gemaakt dat de voorgenomen opleiding op de besproken vorm van transitie aansluit.

De eerste vorm van transitie die de aanvrager bespreekt is die naar een klimaatbestendig omgevingsbeleid. Hiervoor verwijst de aanvrager naar het Klimaatakkoord (2019, p. 117) van het Nederlandse kabinet, waarin de ambitie is vastgelegd dat de landbouw en het landgebruik in 2050 klimaatneutraal zouden moeten zijn. Het Gelders Energieakkoord (www.geldersenergieakkoord.nl), tot stand gekomen door een netwerk van bijna 250 Gelderse organisaties, heeft de ambitie dat de provincie in 2030 55% minder CO₂ uitstoot en in 2050 volledig klimaatneutraal is. Deze ambities betekenen volgens de aanvrager dat de landbouwsector op meerdere fronten voor de uitdaging staat om te verduurzamen. De aanvrager refereert naar de Nationale Omgevingsvisie (ontwerpnovi.mett.nl, NOVI) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en beschrijft dat er voor het toekomstbestendig ontwikkelen van het landelijk gebied wordt ingezet op vier beleidskeuzes: landgebruik in balans, biodiversiteit, kringlooplandbouw en landschapskwaliteit. De commissie stelt met de aanvrager vast dat twee van de vier prioriteiten van de NOVI van belang zijn voor de groen-blauwe leefomgeving, namelijk de ruimte die gemaakt moet worden voor klimaatadaptatie en energietransitie en toekomstbestendige ontwikkelingen van het landelijke gebied. De commissie stelt met de aanvrager vast dat de voorgenomen master tegemoet komt aan de maatschappelijke opgaven die centraal staan in de NOVI en dat deze bronnen blijk geven van een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding.

De tweede vorm van transitie die de aanvrager bespreekt betreft uitdagingen in de fysieke leefomgeving. Op basis van het rapport 'Grote opgaven in een beperkte ruimte. Ruimtelijke keuzes voor een toekomstbestendige leefomgeving' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2021) stelt de aanvrager dat het nieuwe kabinet staat voor grote opgaven van de leefomgeving, waaronder verstedelijking, huisvesting en bereikbaarheid. Deze functies moeten worden uitgevoerd op een beperkt grondgebied en dat vraagt om innovatieve oplossingen.

De aanvrager verwijst naar verschillende initiatieven waar het belang van het inzetten en versnellen van de duurzame transitie in de leefomgeving in naar voren komen, zoals de Transitie-monitor (www.detransitiemotor.nl). Hierin zijn tien 'paden' opgenomen. Eén van de paden is die van gezonde leefomgeving en ruimtelijke ordening, waarin wordt aangegeven dat nieuwe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet bijdragen aan een nieuwe manier van samenwerking tussen overheid en burger. Het doel hierbij is een proportioneel en samenhangend ruimtegebruik waarbij een betere harmonie tussen verschillende gebruikers kan plaatsvinden. Een ander voorbeeld dat de aanvrager aanhaalt is het Briefadvies 'Groen uit de crisis' van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2020, p. 1) en de reactie daarop van de minister van Infrastructuur en Waterstaat (18 maart 2021). Het briefadvies doet suggesties hoe het economisch herstel na de coronacrisis gekoppeld hand in hand kan gaan met het werken aan een duurzame samenleving. De

reactie hierop is dat 'we niet moeten herstellen wat in perspectief van de gewenste transitie juist afgebouwd moet worden, en dat soms beleid moet worden aangepast als bestaande doelen of de nieuwe werkelijkheid daarom vragen'. Dit komt ook naar voren in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet Rutte IV (2021, p. 6; 16), waarin wordt beschreven dat het kabinet zich in wil zetten voor onder meer een goede ruimtelijke inrichting, bescherming van de natuur, en de ruimtelijke inpassing van de energietransitie. De commissie constateert dat de beoogde opleiding, gelet op de aandacht voor gebiedsvraagstukken in het curriculum, kan bijdragen aan het vinden van oplossingen voor uitdagingen in de fysieke leefomgeving.

De derde vorm van transitie die de aanvrager bespreekt betreft de Omgevingswet en Participatie. De aanvrager verwijst hier opnieuw naar de Nationale Omgevingsvisie (www.denationaleomgevingsvisie.nl) waarin is aangegeven dat wordt gestreefd naar een goede balans tussen het gebruik maken en het beschermen van de fysieke leefomgeving, waarbij participatie een belangrijke rol speelt. Op grond van het rapport 'Het Nieuwste Waterschap: Van A naar B, via B' van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (2020, p. 41) stelt de aanvrager dat er wordt verwacht dat de rol van participatie de komende jaren alleen maar zal toenemen. De aanvrager merkt hierbij op dat de voorgenomen opleiding specifiek aandacht besteedt aan (kennisontwikkeling rondom) participatie door professionals op te leiden die interventies in de vorm van een participatiegerichte aanpak kunnen opzetten en daarbij rekening kunnen houden met de belangen van verschillende stakeholders. De aanvrager geeft ten slotte aan dat dit thema ook in een regionale context speelt: in het door de aanvrager aangehaalde e-magazine 'Gaaf Gelderland: Omgevingsvisie' van de Provincie Gelderland (2021, p. 4) wordt beschreven dat de provincie voor uitdagingen staat waarbij meer integraliteit en participatie nodig is. De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een rol kunnen spelen bij het bevorderen van participatie bij ruimtelijke vraagstukken en concludeert daarom dat deze bronnen blijken te geven van een maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert dat de aanvrager op grond van het bovenstaande reeds heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Duurzame Gebiedstransities.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 15/02/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Hogeschool Van Hall Larenstein om de hbo master Duurzame Gebiedstransities in Velp aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie beoordeelt de ruimte in het bestaand aanbod door te bepalen welke opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding en of deze opleidingen al in de behoefte die al dan niet bij criterium a is aangetoond kunnen voorzien. De aanvrager dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De aanvrager dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Dit is het aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvrager acht de volgende wo masteropleidingen sterk verwant aan de voorgenomen opleiding: Environmental and Infrastructure Planning (Rijksuniversiteit Groningen), Landscape Architecture and Planning (Wageningen University, vanwege de daarin opgenomen specialisatie Ruimtelijke Ordening), Spatial Planning (Radboud Universiteit Nijmegen, vanwege de daarin opgenomen specialisatie Urban and Regional Mobility) en Urban Environmental Management (Wageningen University, vanwege de daarin opgenomen specialisatie Land Use Planning). Daarnaast beschouwt de aanvrager de volgende opleidingen als aanverwant aan de voorgenomen opleiding: de hbo masteropleidingen Master of Urban and Area Development (Hogeschool Utrecht), Urban Management (Hogeschool van Amsterdam) en Stedenbouw (Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, Fontys Hogescholen en Hogeschool Rotterdam) en de wo masteropleidingen Planologie (Universiteit Utrecht en Universiteit van Amsterdam) en Human Geography (Universiteit Utrecht, opgenomen in het Croho onder de naam Sociale Geografie).

De commissie volgt de afbakening van het verwant aanbod van de aanvrager, met dien verstande dat de commissie ook de wo masteropleiding Human Geography van de Universiteit van Amsterdam (tevens in het Croho opgenomen als Sociale Geografie) en de wo masteropleiding Human Geography van de Radboud Universiteit Nijmegen (onder deze naam opgenomen in het Croho) als aanverwant beschouwt. Deze opleidingen zijn in het vorige advies over deze opleiding abusievelijk niet opgenomen. De commissie beschikt niet over informatie over de instroom in specialisaties binnen opleidingen. Om deze reden neemt de commissie de instroom van de volledige opleidingen waar de specialisaties toe behoren mee in deze overweging. De instroom in de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen en de instroom in de aanverwante opleidingen schommelde in de afgelopen jaren rond de 370 studenten.

Tabel 4. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'16-'17		'17-'18		'18-'19		'19-'20		'20-'21	
		VT	DTDU	VT	DTDU	VT	DTDU	VT	DTDU	VT	DTDU
M Environmental and Infrastructure Planning (66194)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	48		52		54		55		64	
M Landscape Architecture and Planning (66848)	Wageningen University (21PI)	34		46		42		33		45	
M Spatial Planning (66655)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)					48	1	72	0	71	
M Urban Environmental Management (60110)	Wageningen University (21PI)	51		49		45		65		72	
M Human Geography (60466)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	86	2	81	6	91	3	88	1	91	5
M Master of Urban and Area Development (joint degree) (49503)	Hogeschool Utrecht (25DW)			40		27		17		15	
M Master Urban Management (49299)	Hogeschool van Amsterdam (28DN)					23		12		23	
M Planologie (66622)	Universiteit Utrecht (21PD)	27	2	33	2	37	3	38	3	33	4
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	49		44		37		34		53	
M Sociale Geografie (66620)	Universiteit Utrecht (21PD)	102	5	89	0	80	1	84	4	76	2
	Universiteit van Amsterdam (21PK)	56		44		54		48		64	
M Stedenbouw (44338)	Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (21QA)	8		13		12		12		16	
	Fontys Hogescholen (30GB)	0	1	0	2	0	3	0	3		5
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	12		17		16		13		11	
Totaal Sterk Verwant		133	0	147	0	189	0	1225	0	252	0
Totaal Aanverwant		320	28	2291	74	6299	85	3292	64	1317	76
Totaal		453	28	2438	74	6488	85	4517	64	1569	76

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een online instroomonderzoek dat door Markteffect in opdracht van de aanvrager is uitgevoerd onder 153 bachelorstudenten van opleidingen van de aanvrager. De aanvrager verwacht dat 30 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose valide.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo master Duurzame Gebiedstransities wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Velp heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Duurzame Gebiedstransities te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om

positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvrager de hbo master Duurzame Gebiedstransities in het Croho onderdeel Landbouw en Natuurlijke Omgeving wil indelen. De commissie constateert dat de meeste verwante opleidingen in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij zijn ondergebracht. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de voorgenomen opleiding in het Croho onderdeel te laten registreren waar ook de (meeste) verwante opleidingen zijn ingedeeld.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.